









Tři kříže na vrcholu Kalvárie připomínají dle legendy tři nešťastné panny, které se vrhly se skály dolů.

## Podél kolejí k Bráně Čech

Brána Čech (Porta Bohemica) je zhruba 4 km dlouhý údolí Labe, sevřené příkrými svahy mezi Velkými Žemoseky a Libochovany. Řeka se zde za dlouhá staletí zařezala až 140 metrů hluboko do starých hornin. Zdejší krásu můžeme obdivovat i z oken vlaku. Od 1. 10. 1850 vedou po levém břehu Labe koleje, které vybudovala společnost Severní státní dráhy pražsko-dráždanské. Toho dne totiž uvedená společnost zprovoznila traťový úsek z Lovosic do Ústí nad Labem (dnes trať č. 090). Na pravém břehu řeky se ozval hvizd píšťaly parní lokomotivy prvního dne 1. 1. 1874, kdy společnost Rakouské severozápadní dráhy uvedla do provozu koleje, spojující Lysou nad Labem s Ústím nad Labem-Střekov (dnes trať č. 072).

Pozornému cestujícímu neujdou tři kříže, které se tyčí na vrcholu Kalvárie (Tříkřížový vrch 239

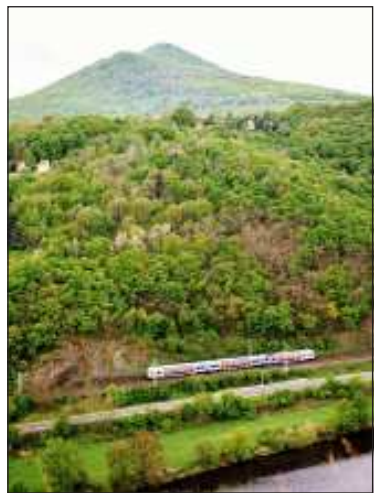
m) na pravém břehu řeky na samém jižním okraji Brány Čech. Dle jedné z legend je to památka na tři panny, které se zde z nešťastné lásky vrhly ze skály dolů. A právě z vrcholu Kalvárie je nejlepší možnost pozorovat „průtočnost“ na kolejích na obou březích řeky, včetně komunikace I/30. Vystoupat na Kalvárii je nejhezčí právě nyní, kdy na jejím vrcholu květu šelky.

Ve směru od Ústí nad Labem-Střekova (Litoměřice) se sem nejlépe dostaneme, vystoupíme-li na zastávce Libochovany, odkud nás na vrchol dovede žlutá turistická značka. Ten, kdo přijede vlakem po druhém břehu od Ústí hl. n. (Lovosic), vystoupí na zastávce Malé Žemoseky a přivozem (nutno na netu zjistit provozní dobu) se nechá převést na druhý břeh do Velkých Žemosek. Od přivozu se poté vydáme ke Kalvárii po zelené turistické značce. Po zdolání kopce se už jen můžeme kochat těmi výhledy. „To jsou panoramata, to je žrádlo,“ řečeno slovy „klasička“. Kopečky Českého středohoří máme odsud jako na dlani. Lovoš (570 m), Milešovku (837 m), Kletečnou (706 m) a v dále se rovněž rýsuje silueta hradu Házmburk (418 m).

Po dostatečném nabažení se výhledy můžeme odsud pokračovat dále po zelené značce až k nedaleké (cca 2,5 km) zřícenině hradu Kamýk (301 m). Za „normální“ situace je zde možnost se občerstvit a posilnit ve zdejší útulné hospůdce. Zdatní turisté se mohou vydat z Kamýku dále na vrchol Plešivce (509,3 m), či opačným směrem, kdy nás modrá turistická značka dovede mezi ovocnými sady do Velkých Žemosek.

Znalcům snad není třeba připomínat, že jsme v krajně vinné révy. Ve Velkých Žemosekách je možnost se posilnit v kiosku u přivozu (otevíráno, stav dne 2. 5.) a poté se vydat buď na nádraží Velké Žemoseky (cca 2 km), nebo se opět nechat převést přivozem (20 Kč/os.) do Malých Žemosek. Příjemnou procházku nabízí možnost vydat se odsud Oparenským údolím kolem zříceniny Oparno do Chotiměří. Zde stávají autobusy NAD Radejčín (Teplice) – Lovosice.

Vše záleží jen na nás. Tak pěkný výlet, vážně. A. K. Kýzl



Z vrcholu Kalvárie je možno sledovat „průtočnost“ na kolejích po obou březích řeky i na silnici č. I/30.

## Na koleje pod hradem Oparno se vrátí vlak

Po dlouhých sedmi letech by se měly vrátit na koleje v Českém středohoří, pod zříceninou hradu Oparno, opět vlaky (trať č. 097). Jak informovala Správa železnic, opravou projde zatím ale pouze 9 km dlouhý úsek z Lovosic do Chotiměří. Bude zahrnovat sanaci skála opravu železničního svršku. Celkové náklady mají dosáhnout 11 mil. Kč.

Jak jsme se osobně přesvědčili s fotografickou kamerou dne 7. 5., trať je v tomto úseku již vyčištěna od náletových dřevin. V současné době probíhá čilý stavební ruch ve stanici Chotiměř, kde se buduje nástupní hrana. V zastávce Oparno dokončují pracovníci montáž kovového přístřešku. Od 6. 6. až do konce září budou zde zajišťovat víkendový provoz vlaky společnosti AŽD Praha, která provozuje známou „Švestkovou dráhu“. Dle slov hejtmana Ústeckého kraje Oldřicha Bubeníčka se společnost sama nabídla, že bude trať provozovat jako turistickou linku v úseku Litoměřice hor. n. – Lovosice – Chotiměř, což ocení zejména turisté, neboť železniční zastávka Oparno se nachází přímo u Oparenského



Pohled z hradu Oparno na královnu Českého středohoří Milešovku, 837



V současné době finišují práce ve stanici Chotiměř. Probíhá úprava kolejí a na budově se objevily tabule s názvem stanice.

## Lanovka na Ještěd zahájila provoz

Na vrchol Ještědu začala v pátek 8. 5. v 8 hodin po dvouměsíční nařízené pauze v důsledku pandemie COVID-19 opět jezdit kabinová lanovka Českých drah. Kvůli nucenému snížení kapacity kabiny na cca čtvrtinu (pro zajištění většího rozestupu mezi cestujícími) jezdí častěji, než je uvedeno v jízdním řádu.

Například v pátek 8. 5. měla za dopoledne 17 jízd, za den jich přitom obvykle bývá 22. „Převážná kapacita bude navýšena tak, že bude provoz zajištěn v rámci možností průběžně. Zájemce o cestu lanovkou na Ještěd prosíme o trpělivost a shovívavost při čekání na přepravu,“ uvedla mluvčí Českých drah

Vanda Rajnochová v tiskové informaci.

Lanová dráha Horní Hanychov – Ještěd bude v provozu od 8 do 19 h se dvěma přestávkami (od 12 h do 12.40 h a od 15.05 h do 15.25 h). Každé pondělí, kdy je prováděna údržba lanové dráhy, bude provoz zahájen ve 14 h (v případě dokončení prací dříve bude lanovka jezdit od 13 h). Jednosměrné obyčejné jízdné je 99 Kč, děti od 6 do 15 let platí 49 Kč. Provoz lanové dráhy na Ještěd se zastavil na téměř osm týdnů od pondělí 16. března 2020. Poslední dva týdny této odstávky ale probíhala pravidelná jarní revize.

Michael Mareš s využitím tiskové zprávy Českých drah

## Konečně začaly jezdit „rekreačky“ do Horního Posázaví

O prvním víkendu v květnu byl obnoven provoz přímých vlaků z Prahy do horního Posázaví. Důvod, proč začaly jezdit přímé vlaky z Prahy na trať 212 Čerčany – Světlá nad Sázavou až v květnu, je všeobecně známý – zákeřný koronavirus a s ním spojená bezpečnostní vládní opatření. První víkend v květnu se na osobním vlaku 9211 „Posázaví“ na čele čtyř vozů řady Bdmtee představil pražský „Brejlovec“ 754.051–

1. Druhou mašinou, která zasáhla do provozu na trati 212, byl „Brejlovec“ 754.045. Příznivci železnice a cestující veřejnost po uvolňování opatření proti pandemii přivítali nasazení klasických souprav na trati 212 s radostí. Doufám, že se pandemie bude vyvíjet pozitivně a že se brzy na všechny různé směry, nejen do Posázaví, rozjedou i nostalgické a vyletní vlaky.

Vít Mareš



Osobní vlak 9211 „Posázaví“ projíždí po trati 212 mezi zastávkou Zlenice a stanicí Hvězdonice kolem zbytků zříceniny městečka Odranec.

## Ústřední technická knihovna ČD

15. dubna jsem v Kralupech nad Vltavou navštívil ruinu bývalého depa, které ve střední části obývají bezdomovci, novější budova, generálně rekonstruovaná, je nyní Ústřední technickou knihovnou ČD, a. s. Přístup do knihovny pro občany, co nemají povolen vstup do kolejí, je Poděbradovou ulicí.

Ústřední technickou knihovnu pamatují ještě v 80. letech v Hyberské ulici, naposledy byla umístěna v Nákladovém nádraží Praha–Žižkov, po vymístění knihovny ze Žižkova našla útočiště v Kralupech nad Vltavou, nepřilíš vzdálených od hlavního města Prahy. Taktéž si



Ruina věhlasného depa Kralupy nad Vltavou, kde byla v nedávné minulosti dokonce vyměněna okna za plastová. Není možno najít pro budovy využití? To se radši vše zboří?

vzpomínám, že jeden čas byl vedoucím knihovny pan Šefna, kterého pamatuji počátkem 90. let jako kontrolora dopravy na trati Praha – Dobříš, kde funkci převzal po panu Ing. Šatavovi. Je velmi zvláštní, že zadáme-li ve vyhledávací informaci o knihovně, vyskočí na prvním mís-

tě stále sídlo knihovny na Žižkově! Viz <http://odis.cd.cz/knihovna.asp>. Proč GR ČD, a. s., tuto doménu neodstraní a nenahradí doménou novou, která současně existuje také? Viz <http://odis.cd.cz/urhod.asp>.

Martin Kubík



Ústřední technická knihovna ČD, mekka železničních historiků je nyní v Kralupech nad Vltavou na okraji rozpadajícího se depa, budova depa vlevo je našťastí ještě využívána pro odstávání motorů řady 809.